

ODLUKA

**USTAVNOG SUDA CRNE GORE KOJOM SE ODBIJA ŽALBA
SOCIJALISTIČKE NARODNE PARTIJE CRNE GORE, IZJAVLJENA NA
RJEŠENJE DRŽAVNE IZBORNE KOMISIJE, BR. 143/2, OD 18. MARTA 2009.
GODINE, KAO NEOSNOVANA**

("Službeni list Crne Gore", br. 023/09 od 31.03.2009)

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se odbija žalba Socijalističke narodne partije Crne Gore, izjavljena na Rješenje Državne izborne komisije, br. 143/2, od 18. marta 2009. godine, kao neosnovana

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednik dr Milan Marković i sudije - Đole Sekulović, Zoran Smolović, Desanka Lopičić, Miodrag Latković i Fetija Međedović, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 7 Ustava Crne Gore i člana 32 tačka 10 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 64/08), na sjednici od 20. marta 2009. godine, donio je

ODLUKU

ODBIJA SE žalba Socijalističke narodne partije Crne Gore, izjavljena na Rješenje Državne izborne komisije, br. 143/2, od 18. marta 2009. godine, kao neosnovana.

Ova odluka objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

Obrazloženje

Socijalistička narodna partija Crne Gore, podnijela je ovom Sudu žalbu na Rješenje Državne izborne komisije, označeno u izreci.

U žalbi se ističe: da je podnesena zbog pogrešne primjene materijalnog prava i povrede izbornog prava podnosioca; da podnosilac žalbe nema u stalnom sastavu biračkih odbora svoje predstavnike na svim biračkim mjestima u Opštini Kolašin; da su se, kao podnosioci potvrđene Izborne liste, 13. marta 2009. godine obratili Opštinskoj izbornoj komisiji Kolašin sa zahtjevom za određivanje predstavnika u stalnom sastavu biračkih odbora u Opštini Kolašin; da je Opštinska izborna komisija Kolašin, postupajući po njihovom zahtjevu, donijela Odluku - stav, da Izornoj listi podnosioca žalbe ne pripada pravo na imenovanje predstavnika u stalni sastav biračkih odbora; da su protiv odluke Opštinske izborne komisije Kolašin, od 17. marta 2009. godine, podnijeli prigovor Državnoj izbornoj komisiji; da je Državna izborna komisija prigovor odbacila, zbog nenadležnosti; da je rješenje Državne izborne komisije suprotno odredbama člana 108 stav 2 i člana 109 Zakona o izboru odbornika i poslanika, jer je, po njihovom mišljenju, Državna izborna komisija bila nadležna da odlučuje po njihovom prigovoru; da, u izbornom postupku, građani svoja prava ostvaruju posredstvom političkih partija, kao podnosilaca izbornih lista i ono se sastoji u tome da imaju svoje predstavnike u stalnim sastavima biračkih odbora, kao organa za sprovođenje izbora; da su na prethodnim izborima u Opštini Kolašin osvojili najveći broj mandata i da im, saglasno odredbama člana 35 istog zakona, pripada pravo da imaju svoje predstavnike u stalnom sastavu biračkih odbora i predlažu da Sud poništi rješenje Državne izborne komisije.

U odgovoru Državne izborne komisije se ističe da je ta komisija Rješenjem, br. 143/2, od 18. marta 2009. godine, zbog nenadležnosti, odbacila prigovor Socijalističke narodne partije Crne Gore, izjavljen protiv Odluke - stava Opštinske izborne komisije Kolašin da Izornoj listi Socijalističke narodne partije Crne Gore ne pripada pravo na imenovanje predstavnika u stalne sastave biračkih odbora i da ostaju pri razlozima navedenim u Rješenju.

Ustavni sud je, nakon razmatranja osporenog Rješenja i dostavljene dokumentacije, utvrdio da žalba nije osnovana.

Osporenim Rješenjem odbačen je, zbog nenadležnosti, prigovor Socijalističke narodne partije Crne Gore, br. 167, od 17. marta 2009. godine, izjavljen protiv Odluke - stava Opštinske izborne komisije Kolašin, br. 8, od 17. marta 2009. godine, kojom je odlučeno - zauzet stav da Izornoj listi Socijalističke narodne partije Crne Gore ne pripada pravo na imenovanje predstavnika u stalni sastav biračkih odbora, jer se ne radi o povredi biračkog prava.

Ustavom Crne Gore propisano je: da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 16 stav 1); da pravo da bira i da bude biran ima državljanin Crne Gore koji je navršio 18 godina života i ima najmanje dvije godine prebivališta u Crnoj Gori, da se biračko pravo ostvaruje na izborima, da je biračko pravo opšte i jednako i da su izbori slobodni i neposredni, a

glasanje je tajno (član 45) i da Ustavni sud odlučuje o izbornim sporovima i sporovima u vezi sa referendumom koji nijesu u nadležnosti drugih sudova (član 149 stav 1 tačka 7).

Zakonom o Ustavnom sudu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 64/08), propisano je: da se postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora poslanika i odbornika pokreće podnošenjem žalbe na rješenje nadležne izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor i da se žalba iz stava 1 ovog člana podnosi u roku od 24 časa od časa dostavljanja rješenja (član 76); da žalbu može podnijeti birač, kandidat za poslanika i odbornika i podnosilac izborne liste i da žalba sadrži razloge i dokaze o povredi prava u toku izbora (član 77) i da Ustavni sud odlučuje o žalbi iz člana 78 ovog zakona u roku od 48 časova od časa prijema žalbe (član 79).

Zakonom o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02, 46/02 i 48/06), propisano je: da zaštitu biračkog prava obezbjeđuju izborne komisije, Ustavni sud Republike Crne Gore i nadležni sudovi (član 8); da biračko pravo, u smislu ovog zakona, obuhvata prava građana: da biraju i da budu birani; da kandiduju i da budu kandidovani; da odlučuju o predloženim kandidatima i izbornim listama; da kandidatima javno postavljaju pitanja; da budu pravovremeno, istinito, potpuno i objektivno informisani o programima i aktivnostima podnosilaca izbornih lista i o kandidatima sa tih lista, kao i da raspolažu drugim pravima koja su predviđena ovim zakonom (član 10); da se izborne komisije imenuju nakon konstituisanja novoizabrane skupštine, na vrijeme od četiri godine, a birački odbori imenuju se za svaki izbor odbornika, odnosno poslanika (član 19); da su izborne komisije: opštinske i Republička izborna komisija (član 23); da se Republička izborna komisija stara o zakonitom sprovođenju izbora i jedinstvenoj primjeni odredaba ovog zakona, da prati primjenu i daje mišljenja u vezi sa primjenom ovog zakona, da usklađuje rad opštinskih izbornih komisija i daje uputstva u vezi primjene ovog zakona i vrši nadzor nad njihovim radom, da utvrđuje jedinstvene standarde za izborni materijal, da propisuje obrasce za sprovođenje izbornih radnji propisanih ovim zakonom, da propisuje način proglašenja izbornih lista, da određuje način rukovanja i čuvanja izbornog materijala, da ocjenjuje da li su izborne liste za poslanike sastavljene i podnesene u skladu sa ovim zakonom, da donosi rješenje o proglašenju izbornih lista za poslanike; da javno objavljuje broj birača u cjelini, po opštinama i po biračkim mjestima, da utvrđuje rezultate izbora za poslanike, kao i broj glasova za svaku izbornu listu i utvrđuje broj mandata koji pripada svakoj izornoj listi za izbor poslanika; da javno objavljuje ukupne rezultate za izbor poslanika i po svakom biračkom mjestu u Republici, da podnosi izvještaj Skupštini Republike o rezultatima za izbor poslanika, da izdaje uvjerenje izbranom poslaniku; da dostavlja podatke o izborima za poslanike organima nadležnim za prikupljanje i obradu statističkih podataka i da obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom (član 32 stav 1) i da birački odbor čine predsjednik i četiri člana u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste, da se u stalni sastav biračkog odbora obavezno imenuje po jedan predstavnik dvije opozicione partije u odgovarajućoj skupštini, koje su na prethodnim izborima dobile najveći broj glasova, da se birački odbor imenuje za svako biračko mjesto, najkasnije 10 dana prije dana određenog za održavanje izbora i da rješenje o imenovanju biračkih odbora opštinska izborna komisija dostavlja svim podnosiocima potvrđenih izbornih lista, u roku od 48 časova od dana donošenja rješenja (član 35 st. 1,2 i 5).

Iz citiranih odredaba Ustava Crne Gore proizilazi da se zakonom uređuje način ostvarivanja sloboda i prava, pa i biračkog prava. Postupak izbora odbornika i poslanika, kao i zaštita biračkog prava u tom postupku uređeni su Zakonom o izboru odbornika i poslanika. Tim zakonom, pored ostalog, propisan je način ostvarivanja biračkog prava u postupku izbora, organi za sprovođenje izbora i ostvarivanje zaštite biračkog prava.

Odredbom člana 10 ovog zakona propisano je da biračko pravo, u smislu ovog zakona, obuhvata pravo građana da biraju, da budu birani, da kandiduju i da budu kandidovani, da odlučuju o predloženim kandidatima i izbornim listama, da kandidatima javno postavljaju pitanja, da budu pravovremeno, istinito, potpuno i objektivno informisani o programima, aktivnostima podnosilaca izbornih lista i o kandidatima sa tih lista, kao i da raspolažu drugim pravima koja su predviđena ovim zakonom.

Polazeći od navedenih ustavnih i zakonskih odredaba i činjeničnog stanja, Ustavni sud je utvrdio da je Državna izborna komisija pravilno postupila kada je odbacila prigovor Socijalističke narodne partije Crne Gore, zbog nenadležnosti. Ovo iz razloga što imenovanje predstavnika u stalni sastav biračkih odbora nije povreda biračkog prava, u smislu odredaba člana 10 Zakona o izboru odbornika i poslanika za čiju zaštitu je nadležna Državna izborna komisija.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u izreci.

Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbi člana 151 stav 2 Ustava Crne Gore i člana 34 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

U. br. 66/09

Podgorica, 20. mart 2009. godine

Ustavni sud Crne Gore

Predsjednik,

dr Milan Marković, s.r.